BESCHIKKING VAN HET HOF (Tiende kamer)

18 februari 2016*

„Prejudiciële verwijzing — Artikelen 53, lid 2, en 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof — Wegvervoer — Rusttijd van de bestuurder — Regeling van een lidstaat op grond waarvan een werknemer die beroepsmatig onderweg is het recht verliest op een forfaitaire overnachtingsvergoeding wanneer de werkgever in de overnachting op zijn kosten heeft voorzien — Eventuele inaanmerkingneming van de overnachting van de vrachtwagenbestuurder in zijn voertuig”

In zaak C-325/15,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (arrondissementsrechtbank van Wrocław-Śródmieście te Wrocław, Polen) bij beslissing van 6 mei 2015, ingekomen bij het Hof op 1 juli 2015, in de procedure

Z. Ś.,

Z. M.,

M. P.

tegen

X,

geeft

HET HOF (Tiende kamer),

samengesteld als volgt: F. Biltgen, kamerpresident, E. Levits en M. Berger (rapporteur), rechters,

advocaat-generaal: N. Wahl,

griffier: A. Calot Escobar,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om te beslissen bij met redenen omklede beschikking, overeenkomstig de artikelen 53, lid 2, en 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof,

de navolgende

* Procestaal: Pools.

Beschikking

1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 8, lid 8, van verordening (EG) nr. 561/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer, tot wijziging van verordeningen (EEG) nr. 3821/85 en (EG) nr. 2135/98 van de Raad en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad (PB L 102, blz. 1).

2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen Ś., M. en P., motorvoertuigenbestuurders die internationaal transport uitvoeren, en X, hun voormalige werkgever, over de weigering van laatstgenoemde om bepaalde vergoedingen te betalen als tegenprestatie voor de nachten die zij aan boord van hun voertuig hebben doorgebracht.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

3 Artikel 4 van verordening nr. 561/2006 bepaalt:

„Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

[...]

c) ‚bestuurder': iedere persoon die het voertuig bestuurt, zelfs gedurende een korte periode, of die zich in het voertuig bevindt [...] om het, als onderdeel van zijn verplichtingen, zonodig te kunnen besturen;

[...]

f) ‚rust': iedere ononderbroken periode waarin een bestuurder vrijelijk over zijn tijd kan beschikken;

g) ‚dagelijkse rusttijd': de dagelijkse periode waarin een bestuurder vrijelijk over zijn tijd kan beschikken, en die een ‚normale dagelijkse rusttijd' en een ‚verkorte dagelijkse rusttijd' omvat:

— ‚normale dagelijkse rusttijd': een periode van rust van ten minste elf uur. De normale dagelijkse rusttijd kan ook worden opgesplitst in twee perioden, waarvan de eerste ten minste drie ononderbroken uren bedraagt en de tweede ten minste negen ononderbroken uren bedraagt;

— ‚verkorte dagelijkse rusttijd': een periode van rust van ten minste negen uur doch minder dan elf uur;

h) ‚wekelijkse rusttijd': een wekelijkse periode waarin een bestuurder vrijelijk over zijn tijd kan beschikken, en die een ‚normale wekelijkse rusttijd' en een ‚verkorte wekelijkse rusttijd' omvat:

— ‚normale wekelijkse rusttijd': een periode van rust van ten minste 45 uur;

— ‚verkorte wekelijkse rusttijd': een periode van rust van minder dan 45 uur die, onder de voorwaarden van artikel 8, lid 6, kan worden bekort tot minimaal 24 achtereenvolgende uren;

i) ‚week': de periode tussen 00.00 uur op maandag en 24.00 uur op zondag

[...]"

4 Artikel 8, lid 8, van verordening nr. 561/2006 luidt:

„Wanneer een bestuurder dit zo verkiest, mogen dagelijkse rusttijden en verkorte wekelijkse rusttijden buiten de standplaats in een voertuig worden doorgebracht indien dit voor iedere bestuurder behoorlijke slaapfaciliteiten biedt en het voertuig stilstaat."

Pools recht

5 Overeenkomstig artikel 9, lid 1, van het rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju – Dz. U. 2002 nr. 236, poz. 1991, van 19 december 2002 (besluit van de Poolse minister van Arbeid en Sociaal Beleid betreffende het bedrag en de voorwaarden voor de bepaling van de rechten ten gunste van werknemers van de centrale of lokale overheidsinstanties uit hoofde van een dienstreis in het buitenland; hierna: „besluit van 19 december 2002"), en artikel 16, lid 1, van het rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej – Dz. U. 2013, poz. 167, van 29 januari 2013 (besluit van de Poolse minister van Arbeid en Sociaal Beleid betreffende de rechten ten gunste van werknemers van de centrale of lokale overheidsinstanties uit hoofde van een dienstreis in het buitenland; hierna: „besluit van 29 januari 2013"), kan een werknemer op dienstreis in het buitenland aanspraak maken op terugbetaling van de gemaakte overnachtingskosten voor een bedrag gelijk aan het factuurbedrag, binnen de grenzen van het in de bijlage van de in de betrokken periode geldende besluiten bepaalde maximumbedrag.

6 Overeenkomstig lid 2 van deze artikelen kan de werknemer, wanneer hij de factuur niet heeft overgelegd, aanspraak maken op een forfaitaire vergoeding ter hoogte van 25 % van het in het eerste lid van deze bepalingen vermelde maximumbedrag.

7 Overeenkomstig lid 4 van ieder van de genoemde artikelen, zijn de leden 1 en 2 ervan niet toepasselijk wanneer de werkgever in de overnachting op zijn kosten heeft voorzien.

8 De ustawie o czasie pracy kierowców – Dz. U. 2012, poz. 1155, van 16 april 2004 (Poolse wet inzake de arbeidstijd van bestuurders; hierna: „wet inzake de arbeidstijd van bestuurders"), bepaalt dat voor bestuurders die in een arbeidsverhouding staan niet alleen de wettelijke bepalingen inzake de arbeidstijd gelden, maar bovendien ook de door verordening nr. 561/2006 vastgestelde normen betreffende de voorgeschreven onderbrekingen en rust, die de rijtijd van een voertuig regelen.

9 Artikel 14, lid 1, van de wet inzake de arbeidstijd van bestuurders bepaalt dat de bestuurder recht heeft op minstens 11 uur onafgebroken rust per dag. De dagelijkse rust mag worden doorgebracht aan boord van het voertuig indien dit stil staat en slaapfaciliteiten biedt, met uitzondering van de in hoofdstuk 4a van deze wet vermelde bestuurders die geregelde ritten uitvoeren van ten hoogste 50 kilometer.

Hoofdgeding en prejudiciële vragen

10 Blijkens de verwijzingsbeslissing waren verzoekers in het hoofdgeding van 2011 tot en met 2013 bij X tewerkgesteld voor het uitvoeren van internationaal vervoer als bestuurders van vrachtwagens van meer dan 12 ton. Voor de nachten die zij in het buitenland in de daarvoor ontworpen cabine van hun voertuig hebben doorgebracht, hebben zij aan X de betaling van bepaalde forfaitaire bedragen gevraagd.

11 Uit hoofde van hun respectieve arbeidsovereenkomsten hadden deze verzoekers recht op een basissalaris, een forfaitaire vergoeding voor nachtwerk, en een forfaitaire vergoeding voor de gepresteerde overuren.

12 Tijdens de volledige duur van deze overeenkomsten heeft de werkgever geweigerd om aan de genoemde verzoekers forfaitaire vergoedingen te betalen voor de in hun voertuig doorgebrachte nachten, met als reden dat hij voor hen in een kosteloze overnachting in de cabine van het betrokken voertuig had voorzien.

13 Blijkens de verwijzingsbeslissing heeft het hoofdgeding uitsluitend betrekking op de rechten van deze bestuurders ten aanzien van hun werkgever ter zake van de terugbetaling van overnachtingskosten onder de door het nationale recht vastgestelde voorwaarden.

14 Daarop heeft de Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (arrondissementsrechtbank van Wrocław-Śródmieście te Wrocław, Polen) de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de volgende prejudiciële vragen gesteld:

„1) Moet artikel 8, lid 8, van verordening nr. 561/2006, dat bepaalt dat wanneer een bestuurder dit zo verkiest, de dagelijkse rusttijden en de verkorte wekelijkse rusttijden buiten de standplaats in een voertuig mogen worden doorgebracht indien dit voor iedere bestuurder behoorlijke slaapfaciliteiten biedt en het voertuig stilstaat, aldus worden uitgelegd dat wanneer de werkgever (de vervoerder) aan de werknemer (de bestuurder) in de cabine van het voertuig gratis slaapfaciliteiten biedt, deze bepaling zich verzet tegen de nationale regeling vastgesteld in artikel 9, lid 4, van het gewijzigde besluit van 19 december 2002, toepasselijk tot en met 28 februari 2013, en in artikel 16, lid 4, van het besluit [...] van 29 januari 2013, toepasselijk vanaf 1 maart 2013, met als gevolg dat de werknemer dan recht heeft op de terugbetaling van overnachtingskosten volgens de voorwaarden zoals vastgesteld in artikel 9, leden 1 tot en met 3, van het besluit van 19 december 2002, en in artikel 16, leden 1 tot en met 3, van het besluit van 29 januari 2013, of volgens gunstigere voorwaarden en bedragen zoals vastgesteld door de arbeidsovereenkomst, door een collectieve arbeidsovereenkomst of door andere arbeidsrechtelijke regels?

2) Moet artikel 8 van verordening nr. 561/2006 aldus worden uitgelegd dat wanneer een bestuurder dit zo verkiest, de rusttijden, zoals gedefinieerd in artikel 4, onder f) tot en met i), van deze verordening, buiten de standplaats in het voertuig mogen worden doorgebracht indien dit voor iedere bestuurder behoorlijke slaapfaciliteiten biedt en het voertuig stilstaat?”

Beantwoording van de prejudiciële vragen

Eerste vraag

15 Overeenkomstig artikel 99 van zijn Reglement voor de procesvoering kan het Hof, wanneer over het antwoord op een prejudiciële vraag redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, in elke stand van het geding op voorstel van de rechter-rapporteur, de advocaat-generaal gehoord, beslissen om bij met redenen omklede beschikking uitspraak te doen.

16 In het kader van de onderhavige zaak dient deze bepaling te worden toegepast wat de eerste vraag betreft.

17 Met deze vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 8, lid 8, van verordening nr. 561/2006 aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling die de voorwaarden vaststelt waaronder de bestuurder van een voertuig aanspraak kan maken op terugbetaling van de uit zijn bedrijvigheid voortvloeiende overnachtingskosten.

18 In dit verband kan worden volstaan met eraan te herinneren dat artikel 8, lid 8, van verordening nr. 561/2006 bepaalt dat wanneer een bestuurder dit zo verkiest, dagelijkse rusttijden en verkorte wekelijkse rusttijden buiten de standplaats in een voertuig mogen worden doorgebracht indien dit voor iedere bestuurder behoorlijke slaapfaciliteiten biedt en het voertuig stilstaat.

19 Uit de formulering van die bepaling volgt dus dat zij slechts de organisatie regelt van bepaalde rusttijden waarover de bestuurder beschikt in het kader van zijn bedrijvigheid, en niet de vergoeding van deze rusttijden.

20 In dit verband dient te worden opgemerkt dat verordening nr. 561/2006, die met name de voorschriften harmoniseert voor de rijtijden, de onderbrekingen en de rusttijden die door de bestuurders die het wegvervoer van goederen en personen verzekeren in acht moeten worden genomen, waarbij aan de nationale wetgever de mogelijkheid wordt gelaten om gunstigere bepalingen goed te keuren voor de genoemde bestuurders, geen enkele bepaling bevat betreffende de vergoedingen waarvoor dergelijke bestuurders in aanmerking zouden kunnen komen tijdens de uitoefening van hun bedrijvigheid.

21 Aldus moet op de eerste vraag worden geantwoord dat verordening nr. 561/2006, en meer bepaald artikel 8, lid 8, zich niet verzet tegen een nationale regeling die de voorwaarden vaststelt waaronder de bestuurder van een voertuig aanspraak kan maken op terugbetaling van de uit zijn bedrijvigheid voortvloeiende overnachtingskosten.

Tweede vraag

22 Overeenkomstig artikel 53, lid 2, van zijn Reglement voor de procesvoering kan het Hof, wanneer het kennelijk onbevoegd is kennis te nemen van een zaak of wanneer een verzoek of een verzoekschrift kennelijk niet-ontvankelijk is, te allen tijde, de advocaat-generaal gehoord, zonder de behandeling voort te zetten beslissen bij met redenen omklede beschikking.

23 Voor de beantwoording van de tweede vraag, dient eveneens toepassing te worden gemaakt van deze bepaling in de onderhavige zaak.

24 Met deze vraag wil de verwijzende rechter vernemen of artikel 8 van verordening nr. 561/2006 aldus moet worden uitgelegd dat wanneer een bestuurder dit zo verkiest, de rusttijden, zoals omschreven in artikel 4, onder f) tot en met i), buiten de standplaats in een voertuig mogen worden doorgebracht indien dit voor iedere bestuurder behoorlijke slaapfaciliteiten biedt en het voertuig stilstaat.

25 Dienaangaande dient eraan te worden herinnerd dat het in de context van de samenwerking die door artikel 267 VWEU is ingesteld, wegens het vereiste om tot een uitlegging van het Unierecht te komen die zinvol is voor de nationale rechter, noodzakelijk is dat deze rechter een omschrijving geeft van het feitelijke en juridische kader waarin de gestelde vragen moeten worden geplaatst, of althans de feiten uiteenzet waarop die vragen zijn gebaseerd (zie met name beschikking Striani e.a., C-299/15, EU:C:2015:519, punt 22 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

26 Het Hof is immers uitsluitend bevoegd zich op basis van de door de nationale rechterlijke instantie vermelde feiten over de uitlegging van een Unierechtelijke bepaling uit te spreken (zie met name beschikking Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punt 18 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

27 Het Hof benadrukt tevens dat de nationale rechter de precieze redenen moet vermelden waarom hij twijfels heeft over de uitlegging van het Unierecht, en waarom hij het noodzakelijk acht om prejudiciële vragen aan het Hof te stellen (zie beschikking Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punt 19 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

28 Aangezien de verwijzingsbeslissing de basis voor de procedure voor het Hof is, is het immers onontbeerlijk dat de nationale rechter in deze verwijzingsbeslissing zelf het feitelijk en juridisch kader van het hoofdgeding uiteenzet en minstens beknopt uiteenzet waarom hij om uitlegging van bepaalde voorschriften van Unierecht verzoekt, en dat hij aangeeft welk verband hij ziet tussen deze bepalingen en de nationale wetgeving die van toepassing is op de hem voorgelegde zaak (zie beschikking Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punt 20 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

29 Deze vereisten met betrekking tot de inhoud van een verzoek om een prejudiciële beslissing, die het Hof in staat moeten stellen na te gaan niet alleen of het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk is, maar ook of het bevoegd is om de gestelde vraag te beantwoorden, staan uitdrukkelijk vermeld in artikel 94 van het Reglement voor de procesvoering, en de verwijzende rechter wordt in het kader van de door artikel 267 VWEU ingestelde samenwerking geacht deze te kennen en nauwgezet na te leven (zie arrest Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, punt 19, en beschikking Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punt 21).

30 Dienaangaande moet tevens worden benadrukt dat de in de verwijzingsbeslissing verstrekte gegevens niet enkel dienen om het Hof in staat te stellen een bruikbaar antwoord te geven, maar ook om de regeringen van de lidstaten en de andere belanghebbenden de mogelijkheid te bieden om overeenkomstig artikel 23 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie opmerkingen te maken. Het Hof dient erop toe te zien dat deze mogelijkheid gewaarborgd blijft, in aanmerking genomen dat krachtens die bepaling alleen de verwijzingsbeslissingen ter kennis van de belanghebbenden worden gebracht (zie met name beschikking Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punt 23).

31 In casu voldoet de verwijzingsbeslissing niet aan die eisen.

32 Hoewel de aanduiding, in de bewoordingen van de tweede vraag, „volgens de keuze van de bestuurder" laat uitschijnen dat deze vraag lid 8 van het genoemde artikel betreft, waarin een dergelijke „keuze" wordt genoemd, dient te worden vastgesteld dat de verwijzende rechter om uitlegging verzoekt van artikel 8 van verordening nr. 561/2006 zonder duidelijk aan te geven welk lid het voorwerp uitmaakt van de vraag.

33 Overigens legt de verwijzende rechter niet uit waarom de gevraagde uitlegging van een bepaling betreffende de dagelijkse rusttijden en verkorte wekelijkse rusttijden buiten de standplaats die een bestuurder in zijn voertuig mag doorbrengen, voor hem noodzakelijk is om te kunnen oordelen over het hem voorliggende geding.

34 Deze rechter betoogt dat uit artikel 8, lid 8, van verordening nr. 561/2006 niet duidelijk blijkt dat deze bepaling alle soorten van rusttijden betreft die zijn bepaald in artikel 4 van deze verordening, gelet op de omstandigheid dat de normale wekelijkse rusttijden daarin niet uitdrukkelijk worden vermeld. Door geen enkele reden op te geven betreffende de noodzakelijkheid of het nut van het antwoord op de tweede vraag voor de beoordeling van het bij hem aanhangige geding, geeft de genoemde rechter verder geen enkele verklaring omtrent de redenen waarom de antwoorden die het Hof zou geven op de tweede vraag, betreffende artikel 8 van verordening nr. 561/2006, binnen een dergelijke procedurele context noodzakelijk zouden kunnen zijn voor de oplossing van het geding.

35 Het verzoek om een prejudiciële beslissing voldoet derhalve niet aan de voorwaarden van de punten 25 tot en met 30 van de onderhavige beschikking, namelijk een voldoende mate van duidelijkheid en nauwkeurigheid die het Hof toelaat te oordelen, terwijl wordt gewaarborgd dat het antwoord op de

gestelde vraag noodzakelijk is voor de oplossing van het hangende geding voor de verwijzende rechter, en dat de regeringen van de lidstaten alsook de andere belanghebbende partijen nuttig gebruik kunnen maken van de mogelijkheid opmerkingen in te dienen overeenkomstig artikel 23 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

36 Bij gebreke van een toereikende motivering van de vraag, is het Hof niet in staat om een nuttig antwoord te geven op deze vraag.

37 Bijgevolg moet worden vastgesteld dat de tweede vraag kennelijk niet-ontvankelijk is.

Kosten

38 Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de verwijzende rechter over de kosten heeft te beslissen.

Het Hof (Tiende kamer) beschikt:

1) **Verordening (EG) nr. 561/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer, tot wijziging van verordeningen (EEG) nr. 3821/85 en (EG) nr. 2135/98 van de Raad en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad, en meer bepaald artikel 8, lid 8, ervan, moet aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzet tegen een nationale regeling die de voorwaarden vaststelt waaronder de bestuurder van een voertuig aanspraak kan maken op terugbetaling van de uit zijn bedrijvigheid voortvloeiende overnachtingskosten.**

2) **De tweede vraag van de Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (Polen) is kennelijk niet-ontvankelijk.**

ondertekeningen